

Sprawozdanie ze spotkania europejskich mediów z zakresu ochrony zdrowia WHO w Wiedniu

Report from meeting of European medias in field of WHO health care in Vienna

Michał Grzegorzcyk

W dniach 12–13 czerwca 2007 roku w Wiedniu odbyło się spotkanie europejskich mediów zajmujących się tematyką zdrowia i ochrony środowiska w ramach programu *World Health Editors Network (WHEN)*. Program ten powstał w marcu 2006 roku z inicjatywy trzech organizacji: Światowego Biura Informacji Zdrowotnej (*WHCA, World Health Communication Associates*), Światowego Związku Pracowników Medycznych (*World Health Professional Alliance*) oraz Światowej Organizacji Zdrowia (*WHO, World Health Organization*).

Członkostwo w programie WHEN jest całkowicie dobrowolne i bezpłatne, a nadrzędnym celem programu jest wymiana doświadczeń i wiedzy pomiędzy mediami reprezentującymi różne kraje, które jednocześnie zajmują się tą samą tematyką. Program WHEN stanowi płaszczyznę wymiany wiedzy z zakresu ochrony zdrowia, służy nawiązywaniu kontaktów pomiędzy różnymi mediami, dzieleniu się informacjami oraz rozwojowi i wdrażaniu strategii o zasięgu lokalnym. Hasłem przewodnim WHEN jest „myśl globalnie i działaj lokalnie” (*think globally and act locally*). Program WHEN to także płaszczyzna wymiany między dziennikarzami a politykami odpowiedzialnymi za decyzje w zakresie ochrony zdrowia. Z jednej strony, dziennikarze otrzymują bezpośredni dostęp do danych i badań dotyczących ochrony zdrowia, z drugiej zaś — beneficjentami są politycy odpowiedzialni za wdrażanie odpowiednich strategii. To właśnie dzięki obiektywnej dziennikarskiej informacji politycy otrzymują opinię, w jakim zakresie „sprawdzają się” wdrożone strategie.

Organizatorem 2-dniowej konferencji WHEN w Wiedniu było WHCA, reprezentowane przez Pana Franklina Apfel, oraz Regionalne Biuro WHO w Europie (*WHO Regional Office for Europe*). W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele mediów (prasy, radia i telewizji) z 18 krajów Europy.

Polskie Towarzystwo Pielęgniarskie, a zarazem nasze czasopismo „Problemy Pielęgniarstwa”, reprezen-

tował sekretarz redakcji — mgr Michał Grzegorzcyk z Akademii Medycznej w Gdańsku.

Tegorocznym tematem przewodnim spotkania był wpływ czynników środowiskowych na zdrowie dzieci (*Children's Environmental Health*).

W pierwszym dniu konferencji przedstawiciele Regionalnego Biura WHO w Europie zapoznali dziennikarzy z najnowszymi danymi na temat czynników środowiskowych wpływających na stan zdrowia. Wśród tych czynników wymienia się: zanieczyszczenie powietrza, promieniowanie UV, zanieczyszczenie wody i brak odpowiednich warunków higienicznych, zmianę klimatu, ryzyko rozwoju chorób zakaźnych, zwiększone ryzyko wypadkowości i urazowości oraz niebezpieczeństwa związane z coraz nowszymi substancjami chemicznymi dopuszczanymi do powszechnego użytku.

Gromadzone i analizowane dane z 53 europejskich krajów członkowskich WHO, na podstawie mierzalnych i porównywalnych czynników, takich jak śmiertelność czy współczynnik niepełnosprawności, pozwoliły na zaklasyfikowanie danego kraju do jednego z trzech subregionów: Europa A (kraje o bardzo niskim współczynniku śmiertelności), Europa B (kraje o niskim współczynniku śmiertelności — w tej grupie znalazła się Polska) lub Europa C (kraje o wysokim współczynniku śmiertelności). W tej ostatniej grupie wymienia się przede wszystkim kraje Europy Wschodniej. Jednocześnie zaznaczano, że podział ten nie ma służyć temu, aby kogoś z tego powodu karcić, ma być raczej wskazówką i ostrzeżeniem, że należy wyciągnąć właściwe wnioski i jak najszybciej opracować odpowiednie plany i strategie.

W drugim dniu konferencji dziennikarze mieli możliwość uczestniczenia w części spotkania ministrów zdrowia z europejskich państw członkowskich WHO. Spotkanie to było kontynuacją i jednocześnie przeglądem planów oraz strategii przyjętych podczas budapesztańskiej Konferencji WHO w 2004 roku.

Gospodarzami ministerialnego spotkania byli: Minister Rolnictwa i Ochrony Środowiska Austrii, Minister Zdrowia, Rodziny i Młodzieży Austrii oraz przedstawiciel Regionalnego Biura WHO w Europie — dr Roberto Bertollini.

Wśród ministrów zdrowia europejskich krajów członkowskich WHO nie zabrakło również polskiej delegacji. Pan Andrzej Ryś, który jednocześnie reprezentował Regionalne Biuro WHO w Europie, przedstawił plany związane z poprawą stanu zdrowia, mówił o pilnej potrzebie badań w zakresie monitorowania i oceny wpływu pola elektromagnetycznego wytwarzanego przez takie urządzenia jak telefony komórkowe czy komputery. Pan dr Ryś zwrócił uwagę, że do tej pory tak mało jeszcze wiemy o wpływie tych czynników na zdrowie. W swoim wystąpieniu zwrócił uwagę na szkodliwość palenia tytoniu, a ponadto mówił o planach związanych z całkowitym zakazem palenia w miejscach publicznych w przyszłości.

Wszyscy prelegenci podkreślali, że większość czynników środowiskowych negatywnie wpływających na zdrowie można zmodyfikować i odpowiednio wcześniej im przeciwdziałać. Raport i dane WHO wskazują, że odpowiednio wcześniej przyjęte plany działania i strategie pozwolą na zmniejszenie liczby zgonów spowodowanych czynnikami środowiskowymi w Europie o około 20%, ratując prawie 1,8 mln ludzkich istnień rocznie.

W drugim dniu konferencji przedstawiono również zwycięzców inicjatyw społecznych mających na celu eliminację lub minimalizację czynników środowiskowych niekorzystnie wpływających na zdrowie dzieci. Spośród 53 krajów członkowskich tylko nieliczne kraje uczestniczyły w konkursie pomysłów i rozwiązań w tym zakresie. Niestety tym razem zabrakło naszych reprezentantów. Wśród nagrodzonych znaleźli się między innymi: organizacja pozarządowa z Albanii (za proste i skuteczne rozwiązania w zakresie higieny wydalania i zapobiegania chorobom zakaźnym wśród dzieci, w tym biegunce zakaźnej) oraz austriacka organizacja, która wprowadziła innowacyjne rozwiązania w zapobieganiu i minimalizowaniu skutków urazów wśród dzieci.

Po części wspólnej spotkania dziennikarzy i ministrów przedstawiciele mediów mieli możliwość zadawania pytań poszczególnym prelegentom. Dalsze obrady ministrów odbywały się już bez udziału mediów i trwały przez 3 kolejne dni.

Miejszem spotkań był pałac Hofburg — jego przepiękna architektura oraz wspaniała organizacja konferencji (między innymi możliwość słuchania wypowiedzi w jednym z trzech języków: angielskim, rosyjskim lub niemieckim) pozostawiły niezapomniane wspomnienia.

Następna ministerialna konferencja europejskich państw członkowskich WHO jest planowana w 2009 roku w Rzymie, a jej hasłem będzie „Przyszłość dla naszych dzieci”.

Adres do korespondencji:

mgr Michał Grzegorzczak
Zakład Zarządzania w Pielęgniarstwie
Katedra Pielęgniarstwa
Wydział Nauk o Zdrowiu
Akademia Medyczna w Gdańsku
ul. Do Studzienki 38
tel.: (0 58) 349 12 92
e-mail: m.grzegorzczak@amg.gda.pl